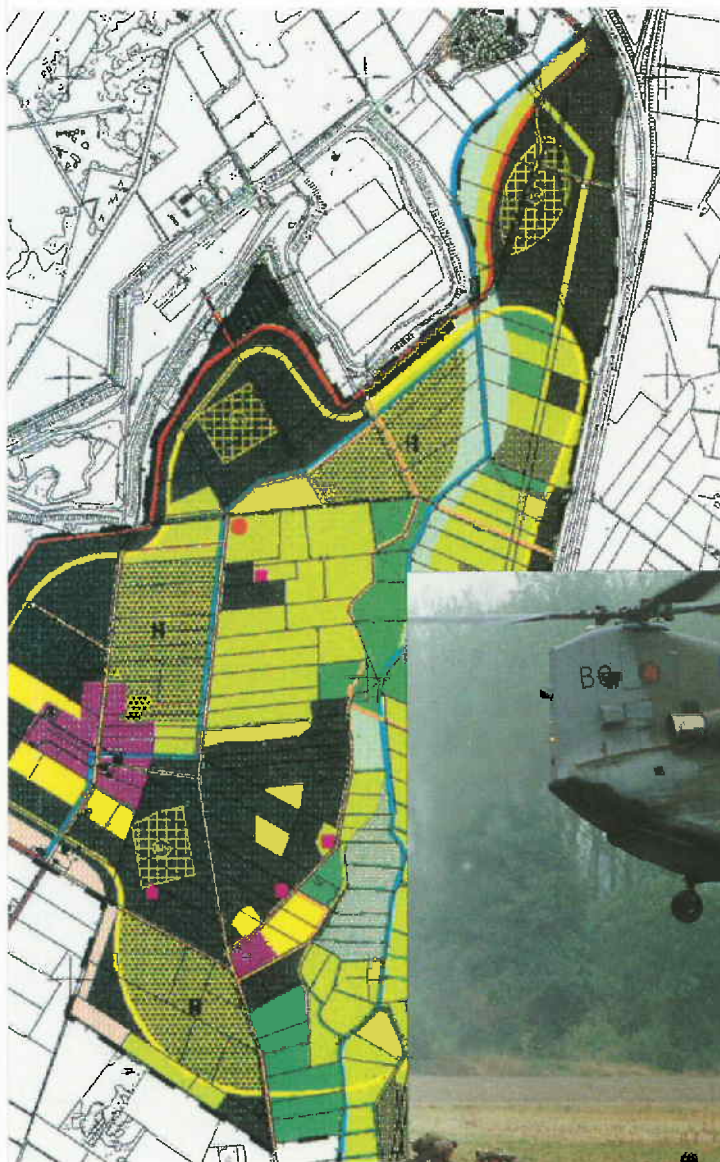

**Ministerie van Defensie
Dienst Gebouwen, Werken en
Terreinen
Directie Noord-Oost Nederland**

**Milieu-effectrapport
voor het oefenterrein De Haar
samenvatting**

Witteveen+Bos
Raadgevende ingenieurs b.v.

Van Twickelostraat 2
postbus 233
7400 AE Deventer
telefoon 0570 69 79 11
telefax 0570 69 73 44

Ministerie van Defensie
Dienst Gebouwen, Werken en
Terreinen
Directie Noord-Oost Nederland

Milieu-effectrapport voor het
oefenterrein De Haar

samenvatting

registratie	projectcode	status
j:\geb_\secur\milieu\definitl.svt	Asn7.7	definitief

autorisatie	naam	paraf	datum
opgemaakt	Ing. J.M. Faber	<i>J.M. Faber</i>	95-08-04
goedgekeurd	Ir. J.G.A. Coppes	<i>J.G.A. Coppes</i>	95-08-07

Witteveen+Bos
 Raadgevende ingenieurs b.v.

Van Twickelostraat 2
 postbus 233
 7400 AE Deventer
 telefoon 0570 69 79 11
 telefax 0570 69 73 44

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	1
2. DE PLANNEN VAN DEFENSIE	1
3. MILIEU-EFFECTRAPPORTAGE VERPLICHT	2
4. OEFENEN OP HET OEFENTERREIN	2
5. DE WAARDERING VAN HET GEBIED	4
6. VERSCHILLENDE TERREININRICHTINGEN	5
7. GEVOLGEN VOOR HET MILIEU	6
8. DE BESTE OPLOSSING VOOR HET MILIEU	8
9. INSPRAAKWIJZER	11
laatste bladzijde	11

1. INLEIDING

Het Ministerie van Defensie (Directie Noord-Oost Nederland van de Dienst Gebouwen, Werken en Terreinen) heeft voor het inrichtingsplan voor het oefenterrein De Haar een milieu-effectrapport (MER) laten opstellen. Het oefenterrein is bedoeld voor eenheden van de Luchtmobiele Brigade. Het MER geeft de gevolgen aan voor het milieu van dit voorgenomen gebruik. Deze samenvatting van het MER behandelt de belangrijkste resultaten van het onderzoek. Voor detailinformatie en methoden van onderzoek wordt verwezen naar het hoofdrapport.

2. DE PLANNEN VAN DEFENSIE

De plannen van Defensie zijn in de afgelopen jaren sterk gewijzigd. De behoefte aan het oefenterrein De Haar is echter blijven bestaan. Reeds in 1985 heeft de Nederlandse regering in het Structuurschema Militaire Terreinen (SMT) aangegeven welke behoefte bestaat aan oefenterreinen voor de Koninklijke landmacht. In die behoeftebepaling speelde de herschikking van terreinen om natuurgebieden zo veel mogelijk te sparen, een belangrijke rol. Tal van locaties zijn bekeken op hun geschiktheid. Naast militaire eisen en kostenoverwegingen, speelden ook mee de ligging van de kazernes, het natuurlijk milieu, het landschap, agrarische en recreatieve aspecten, waterwinning en infrastructuur.

De oefenbehoefte in het noorden van het land en de locatie van een kazerne in Assen maakte het noodzakelijk in de nabijheid van Assen een zogenoemd eenheidsoefenterrein (EOT) in te richten. Aanvankelijk zou ook bij Anloo een eenheidsoefenterrein worden ingericht. Vanwege de bijzondere ecologische en landschappelijke waarden van dat gebied is in 1989 op initiatief van de provincie Drenthe besloten dit terrein niet in te richten als EOT. Om toch te voorzien in de terreinbehoefte is besloten het oefenterrein bij Assen bijna twee keer (450 ha) zo groot uit te voeren, en er een dubbel eenheidsoefenterrein (dEOT) van te maken. Dit besluit is bevestigd in de Evaluatienota van het Structuurschema Militaire Terreinen (1991).

Sindsdien hebben de ontwikkelingen echter niet stilgestaan. In 1991 werd de Defensienota uitgebracht, waarin de vorming van de Luchtmobiele Brigade werd aangekondigd. In januari 1993 presenteerde het Ministerie van Defensie de Prioriteitennota. Deze nota ging in op een herijking van taken en een herstructurering en verkleining van de Nederlandse krijgsmacht als gevolg van onder andere het uiteenvallen van de Sovjet-Unie. De vorming van de Luchtmobiele Brigade vormt een belangrijke ontwikkeling. Na bestuurlijk overleg met de provincie Drenthe en de betrokken gemeenten heeft het Ministerie van Defensie besloten het derde parate infanteriebataljon voor de Luchtmobiele Brigade in Assen te legeren. Als oefenterrein voor de eenheden van de Luchtmobiele Brigade te Drenthe werd het dEOT De Haar aangewezen.

Tenslotte is in mei 1994 een partiële herziening van het Structuurschema Militaire Terreinen (Deel 1: ontwerp planologische kernbeslissing) uitgebracht waarin een "opschoning" van het SMT is opgenomen van een aantal zaken dat sinds 1985 is gewijzigd. In die herziening is de bestemming van het dEOT De Haar voor het derde bataljon van de Luchtmobiele Brigade blijven bestaan. Afbeelding 1 toont de ligging van het oefenterrein in zijn omgeving.

3. MILIEU-EFFECTRAPPORTAGE VERPLICHT

Voor de inrichting van militaire oefenterreinen groter dan 100 ha moet een milieu-effectrapport (MER) worden gemaakt. Een MER is een studie waarin de milieugevolgen van een dergelijke grote ingreep en de mogelijke alternatieven daarvoor worden onderzocht. De resultaten van dat onderzoek worden meegenomen in het besluit over de wijze waarop het oefenterrein wordt ingericht. Dit inrichtingsplan wordt vastgesteld door de Staatssecretaris van Defensie.

De regeling voor de milieu-effectrapportage kent een uitgebreide procedure. Van belang hierbij is dat onafhankelijke derden inspraak in de gang van zaken hebben. In afbeelding 2 is aangegeven hoe de procedure er in hoofdlijnen uitziet.

De feitelijke opstelling van het MER is een aangelegenheid van de Dienst Gebouwen, Werken en Terreinen, Directie Noord-Oost Nederland, die zich bij de werkzaamheden heeft laten assisteren door ingenieursbureau Witteveen+Bos te Deventer.

Nadat het MER is opgesteld, wordt het rapport door het bevoegd gezag beoordeeld aan de hand van de wettelijke eisen en de richtlijnen voor het onderzoek. Daarna volgt een periode van inspraak en van toetsing en advisering door de Commissie voor de milieu-effectrapportage en een aantal andere wettelijke adviseurs. De resultaten van inspraak en adviezen zijn weer de basis voor het al eerder genoemde "inrichtingsplan" voor het oefenterrein.

4. OEFENEN OP HET OEFENTERREIN

Het oefenterrein De Haar wordt in hoofdzaak gebruikt voor het gelijktijdig oefenen van twee infanteriepelotons en een ondersteunend peloton van de Luchtmobiele Brigade. Daarnaast zal er sprake zijn van gelijktijdig "overig" gebruik. Het gebruik is minder intensief dan voorheen in het dEOT in de bedoeling lag, vooral omdat het gebruik van rupsvoertuigen flink is afgenomen ten opzichte van het dEOT-gebruik.

normaal gebruik

In de beschrijving van het gebruik van het oefenterrein ligt - uiteraard - het accent op de oefeningen van de 11 Luchtmobiele Brigade. In dat gebruik worden met de beschrijving van een aantal scenario's leerdoelen onderscheiden. Voor de milieu-effectrapportage is de relatie tot de gevolgen voor het milieu van belang. Uit de oefenscenario's is om die reden een referentie-oefenweek afgeleid. Achtereenvolgens wordt ingegaan op het gebruik door de 11 Luchtmobiele Brigade en overig gebruik.

Het oefenterrein wordt 40 weken per jaar gebruikt van maandag tot en met vrijdag. De gebruikers zijn in hoofdzaak eenheden van het 13e Infanteriebataljon Luchtmobiel uit de Johan Willem Frisokazerne te Assen. Gemiddeld één keer per maand wordt geoefend met inzet van transporthelikopters van de typen Chinook en Cougar. Deze helikopters transporteren mensen en materieel op maandagochtend van een heli-opstappunt naar het oefenterrein. Bij deze procedure vliegen de helikopters ongeveer 10 minuten boven het terrein. Al naar gelang het aantal helikopters wordt dit 2 à 3 maal herhaald. Aan het eind van de week worden volgens dezelfde procedure mensen en materiaal weer opgehaald. Op midweekse dagen zijn er incidentele vluchten voor bevoorrading.

De in het MER ontwikkelde "referentie-oefenweek" omvat:

- 2 infanteriepelotons (60 mensen, bewapend met kleinkaliber-geweren en 6 mitrailleurs, geen voertuigen);
- 1 versterkt staf/verkenningpeloton (50 mensen, bewapend met kleinkaliber-geweren, voorzien van 10 luchtmobiele speciale voertuigen, 8 terreinvoertuigen en 8 vrachtwagens.

